

Greenlawn School - Worli

Terminal Examination - 2017 - 2018

कक्षा :- सहावी

पूर्णांक :- 80

विषय :- मराठी

दिनांक :- 21.09.2017

समय :- 2 घण्टे

- सूचना :-
1. स्मृतिप्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2. शुद्ध भाषा एवं सुवाच्य लेखन अपेक्षित आहे.

विभाग - अ

भाषा - विभाग (Marks - 40)

प्रश्न 1) खालीलपैकी एका विषयावर निबंध लिहा :- (08)

- i. माझा आवडता सण
- ii. मी फुलपाखरु झालो / झाले तर
- iii. माझा भारत

प्रश्न 2) खालील मुद्द्यांच्या आधारे गोष्ट तयार करुन योग्य शीर्षक द्या :- (5)

तहानलेला कावळा चंबूत पाणी चोचीत न पोचणे पाण्यात खडे टाकणे पाणी वर येणे तहान भागणे तात्पर्य

प्रश्न 3) खालील उतारा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या शब्दांत लिहा :- (10)

दरवर्षी पाच सप्टेंबर हा दिवस भारतात " शिक्षक दिन " म्हणून साजरा केला जातो. भारताचे भूतपूर्व राष्ट्रपती डॉ. राधाकृष्णन यांचा पाच सप्टेंबर हा जन्मदिवस. राधाकृष्णन हे राष्ट्रपती झाले तरी ते हाडाचे शिक्षक होते. त्यांनी जाहीर केले की " माझा वाढदिवस हा शिक्षक दिन म्हणून साजरा करावा ". तेव्हापासून आपल्याकडे पाच सप्टेंबर हा शिक्षक दिन म्हणून साजरा केला जातो.

भारतीय संस्कृतीत गुरूला अतिशय महत्त्व दिले आहे. ज्ञानदेवांसारखे थोर संतही आपल्या कर्तृत्वाचे सर्व श्रेय आपल्या गुरूला देतात. पाच सप्टेंबरला

इस प्रश्न पत्र के पृष्ठों की संख्या 5 है ।

विद्यार्थी आपल्या गुरूविषयी कृतज्ञता व्यक्त करतात. विद्यार्थींसाठी संपलेले मोठमोठे लोकही गुरूंना भेटून वंदन करतात. ते जमले नाही, तर एखादे भेटकार्ड पाठवतात.

आम्ही शाळेत आमच्या गुरूजनांचा सत्कार करतो. त्यांना श्रीफळ आणि फूल अर्पण करतो. या दिवशी अनेक शाळांत विद्यार्थी शाळा चालवतात. शाळेतील सर्व कामे करतात. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना अध्यापनाचा आनंद मिळतो व हे अध्यापनाचे काम किती अवघड असते, याची कल्पना येते.

प्रश्न :-

गुरूंने दिलेली विद्या चांगल्या प्रकारे दुसऱ्या विद्यार्थ्याला देणे हाच गुरूव्रत म्हणजे (कैडेयाचा) भाव आहे.

- i. शिक्षक दिन कधी व कोठे साजरा करतात ? (1½)
- ii. शिक्षक दिन हा कोणाच्या नावाने साजरा करतात ? (1½)
- iii. आपल्या गुरुला कोणते संत काय देतात ? (2)
- iv. शाळेतील विद्यार्थी गुरूजनांचा सत्कार कशाप्रकारे करतात? (2)
- v. उताऱ्याला योग्य शीर्षक द्या. (1)
- vi. वाक्य बनवा :- शाळा, भेटकार्ड (2)

व्याकरण - विभाग

प्रश्न 4) अ) समानार्थी शब्द लिहा :- (2)

1. दार	2. गरम
3. सतत	4. मेघ

ब) विरुद्धार्थी शब्द लिहा :- (2)

1. पास	2. लहान
3. स्वच्छ	4. साक्षर

क) लिंग बदला :- (2)

1. मालक	2. देव
3. मुलगा	4. बाबा

ड) वचन बदला :- (2)

1. चारा	2. भाजी
3. माळ	4. विषय

इ) अक्षरात लिहा :-

(2)

1. ४५	2. ३८
3. २९	4. ३२

प्रश्न 5) अ) समूहाचे नाव लिहा :-

(2)

1. मुलांचा	2. मडक्यांची
3. गुरांचा	4. पक्ष्यांचा

आ) खालील रिकाम्या जागेत मराठी महिन्यांची नावे लिहा :-

(2)

ज्येष्ठ,,,,, कार्तिक.

इ) खालील वाक्यातील सर्वनामे ओळखून त्यांचे प्रकार लिहा :-

(1)

अजय समीरला म्हणाला, "आज आपण सुनीलकडे जाऊया का?"

ई) खालील वाक्यातील विशेषण ओळखून त्याचे प्रकार लिहा :-

(1)

काल मी सुंदर गोष्ट वाचली.

ई) खालील वाक्प्रचारांचे अर्थ लिहा :-

(1)

1. शाबूत राहणे
2. सर येणे

विभाग - ब

साहित्य - विभाग (40 Marks)

भाग - विभाग

प्रश्न 6) अ) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :-

(12)

- i. 'सुगरणीचे घरे' या पाठातून काय शिकायला मिळाले ते लिहा.
- ii. 'घोडमासा'चे चार - पाच ओळीत वर्णन करा.
- iii. लेखिकेने नदीचे वर्णन कसे केले आहे?

iv. सुगरण पक्ष्याला कसबी विणकर का म्हटले आहे ?

प्रश्न 6) आ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा :- (5)

- i. शिवाजी महाराजांच्या आई-वडिलांचे नाव काय होते ?
- ii. कोणता पक्षी सुबक वीण कशाने घालतो ?
- iii. शिवाजी महाराजांचा जन्म कोणत्या दिवशी झाला ?
- iv. खडकावर फुललेल्या फुलांचे रंग कोणते होते ?
- v. हिंदवी स्वराज्याचा विस्तार कोणत्या प्रदेशापर्यंत होता ?

प्रश्न 7) अ) खालील दिलेली वाक्ये कोण, कोणास व केव्हा म्हणाले ते लिहा :- (6)

- i. " कासवदादा , चला ना माझ्याबरोबर. "
- ii. " समुद्र , समुद्र म्हणतात तो आला की ! "
- iii. " घाबरू नकोस , हा तर खेकडा ! "

आ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा :- (2)

- i. ते युद्धात काव्याचा वापर करत असत.
- ii. ते व चोखद्रष्टा होते.
- iii. महाराजांनी व भेदभाव ठेवला नाही.

प्रश्न 8) अ) योग्य जोड्या लावा :- (2)

' अ ' गट	' ब ' गट
1. मिनू	i. मुसळधार
2. पाणी	ii. इवलीशी
3. डोळे	iii. खारट
4. पाऊस	iv. बटबटीत

आ) इंग्रजीत अर्थ लिहा :- (1)

1. युद्ध
2. प्रजा

इ) मराठीत शब्दार्थ लिहा :-

(2)

1. मजबूत	2. कल्ले
3. सफाईदारपणा	4. गोटे

पद्य - विभाग

प्रश्न 9) अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

1. चंद्रावरच्या शाळेत चांदण्याशीच का खेळावे लागणार आहे ?	(2)
2. वाऱ्यावर काय डोलत आहे ?	(1)
3. चंद्रावरच्या शाळेत जातांना कशाचे ओझे नसेल ?	(1)

आ) खालील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा व कवयित्रीचे नाव लिहा :-

(3)

छोट्या

.....

.....

..... खुले

इ) शब्दार्थ लिहा :-

(1)

1. शतक	2. पी. टी.

ई) 'पटपट' या सारखे आणखी चार शब्द लिहा.

(२)

----- स मा प्त -----